

Borrie kyrka

55.4915, 13.8564

Borrie kyrka är en av de äldsta och minsta i Skåne och byggdes troligen under första delen av 1100-talet, alltså tidigare än de flesta andra romanska kyrkorna i Skåne, och visar på inflytande av missionen från de brittiska öarna under Knud den Stores tid. Han var under denna tid kung över både England och Danmark/Norge.

Under senare delen av 1800-talet övergav man kyrkan eftersom den befanns vara "alltför bristfällig". Man byggde då om koret till ett lägre klocktorn samtidigt som man lät det gamla tornet från senmedeltiden och långhuset förfalla. Under sekelskiftet var Borrie kyrkan en illa medfaren ruin, halvt övervuxen av träd och buskar.

På 1920-talet började man fundera på att bygga upp den gamla kyrkan igen - och man återställde kyrkan till sitt gamla skick. Mycket tack vare stora ansträngningar och uppoffringar av bygdens folk, och med hjälp av bland annat prosten August Ahlner i Stora Herrestad. Men det gamla ursprungliga tornet byggdes inte upp igen, även om rester finns bevarade.

De båda långhusportalerna togs fram; kvinnornas gamla ingång på norrsidan och männens på sydsidan.

I anslutning till den kvarvarande triumfbågen återuppfördes absiden på grunden till den gamla absiden. Tunnvalvet, som täcker kyrkans kor, är det äldsta bevarade valvet av denna typ i Skåne.

När restaureringen skedde 1928 var församlingen med sina 119 invånare en av Sveriges minsta. 2002 uppgick församlingen i Stora Köpinge församling.

När det gäller utformningen av interiören anses Borrie kyrka likna Sankt Benets i Cambridge, England, som är byggd vid samma tid.

Kyrkan har också i övrigt en del gemensamt med de anglosaxiska kyrkorna. Främst gäller det triumfbågen. På vardera sidan om triumfbågen finns två mindre bågar som utgör öppningar till två absidformade altarnischer. Kyrkan har därmed tre altare som vaktas av skulpterade lejon och ryttare. Säkerligen var det norra altaret här som i andra kyrkor helgat är Jungfru Maria, samtidigt som något lokalt manligt helgon hade sin plats på den södra sidan. Altaruppsatsen från tidigt 1600-tal är krönt med Kristian IV:s namnschiffer.

På norra långhusväggen finns ett stort triumfkrucifix från 1400-talet, och i södra altarnischen finns ett rökelsekar av romansk typ.

Kyrkan avbildades 1978 på föreningen Skånelands flaggas julmärken.

Källor:

Webb: Stora Köpinge församling.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Bok: "Kyrkor i Skåne - en kulturhistoria". Siegrun Fernlund 1980. ISBN 91-85330-26-4

Blad: "Borrie kyrka".